

Effekten af begge forslag er først og fremmest, at de fjerner spidsbelastningerne. I dag får ca. 17 pct. af landbrugsarealet mere end 160 kg N/ha fra husdyrgødning. I de to amter, hvor der er størst problemer med nitrat i grundvandet – Ribe og Viborg – får 27 pct. af landbrugsarealet mere end 160 kg N/ha fra husdyrgødning.

De to forslag vil i øvrigt medvirke til en bedre udnyttelse af husdyrgødningen og derigennem også bidrage til besparelser på indkøb af handelsgødning (N, P og K). I det omfang, afsætning af overskydende husdyrgødning kan ske lokalt, vil transportomkostningerne ikke overstige gevinsterne ved en bedre fordeling. Værdien af husdyrgødning betaler normalt for en transport på 5–10 km.

De administrative konsekvenser af de omtalte foranstaltninger anses for at være begrænsede.

Spørgsmål 22:

På grundlag af danske, svenske, hollandske, engelske og tyske forsøg konkluderes det i en svensk rapport:

»Med udgangspunkt från redovisade forskningsresultat kan man på goda grunder anta att en minskning av kvävegödselgivan vid nivån 100 kg kväve per ha och år och däröver leder till en minskning av kväveförlusterna till vattensystemen. (side 180 i »Användning av växtnäring. Svenska Offentliga utredningar, nr. 10, 1983. Jordbruksdepartementet.«.)«

Miljøministeren bedes kommentere denne konklusion og i denne forbindelse vurdere, hvor meget kvælstof-gødskningen skal reduceres (i forhold til den økonomisk optimale kvælstof-gødningsmængde) i Danmark for at opnå den nødvendige begrænsning i udvaskningen af nitrat.

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Ved gødskning op til det optimale niveau har kvælstoftilførslen mindre indflydelse på udvaskningen end ved gødskning over det optimale niveau. Under danske forhold ligger det gennemsnitlige økonomisk optimale kvælstofniveau på 160 kg pr. ha.

I den svenske rapport konkluderes det, at en mindskelse af kvælstoftilførslen ved niveauet 100 kg N/ha og derover synes at føre til en formindskelse af kvælstoftabene til vandsystemerne. Konklusionen er rimelig nok, da en reduktion af kvælstoftilførslen, alt andet lige, altid vil reducere kvælstoftabet.

Der spørges endvidere om, hvor meget kvælstofgødskningen skal reduceres i forhold til den økonomisk optimale kvælstofmængde for at opnå den nødvendige begrænsning i udvaskningen af nitrat.

Udvaskningen afhænger af mange faktorer, hvoraf kvælstofgødskningen er væsentlig, men også jordtype og afgrødevalg m.v. spiller en betydelig rolle. På grund af samspillet mellem disse faktorer kan man derfor ikke sige, hvor meget en enkelt faktor skal ændres for at give et eller andet resultat.«

Spørgsmål 25:

Hvorledes vurderer ministeren et forslag om i visse tilfælde at indføre bestemmelser om gødningsfri zoner langs vandløb og ved søbredder?

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henvise:

»Forslaget er ud fra en miljømæssig betragtning interessant. Der foreligger dog ikke forskningsmæssige undersøgelser, som belyser dette spørgsmål.

Etablering af gødningsfrie zoner vil imidlertid kunne bidrage til at sikre et varieret og rigt plante- og dyreliv på en række af de jorder, der omgiver vore vandløb og søer.

Forslaget må imidlertid ses i nær sammenhæng med de forslag, der for tiden diskuteres om at fastholde og/eller udlægge en betydelig del af arealerne langs vandløb og søer – herunder også en del driftsøkonomisk set marginale jorder – til vedvarende græsning. Udlægning af arealer til vedvarende græsning vil mindske behovet for dræning og deraf følgende okkergener og samtidig mindske behovet for yderligere regulering af vore vandløb, herunder de endnu uregulerede, uberørte, snoede vandløb.

Spørgsmålet har derfor tæt tilknytning til de spørgsmål, der i øvrigt indgår i debatten om marginaljordsudnyttelsen.«